LIETUVIAI AMERIKOS VAKARUOSE

1985 Vasario mėn. Nr. 2

***

LIETUVIAI
AMERIKOS VAKARUOSE

LITHUANIANS IN WESTERN AMERICA

4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029-2195 —Tel. 664-2919

Leidžia Lietuvių Bend. Centro korporacija

Redaguoja: Redakcinė kolegija

Spausdinami straipsniai taisomi redakcijos nuožiura, jei su autoriais nesusitarta. ☐ Pilnu vardu ar inicialais pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

☐ Anoniminiai raštai nepriimami

Prenumerata metams $6.00; atskiras nr. 60 centų

Eina nuo 1963 m. kas mėnuo išskyrus du vasaros mėnesius

NE DŽIAUGSMO ŠVENTĖ

Lietuvos konsulas inž. Vytautas Čekanauskas

Vasario mėnuo naujųjų laikų Lietuvos istorijoje paliko savo neišdildomą ženklą, kai tauta po ilgos, 123 metus užtrukusios, svetimųjų priespaudos, paskelbė pasauliui, kad ji ryžtasi keltis naujam gyvenimui ir, kad jos sūnūs ir dukros yra pasiryžę šį ryžtą ne tik įgyvendinti, bet jeigu reikėtų, tai ir krauju apginti. It taip ilgus metus tautoje brendusi valstybinės minties idėja virto realybe, kai, 20-ties didžių pasiryžėlių drąsa, 1918 metų vasario 16-tos dienos aktu Vilniuje tapo atkurta laisva ir nepriklausoma Lietuvos valstybė.

Visa tai įvyko atrodo dar taip nesenai. Deja, jau nė vieno iš nepriklausomybės aktą pasirašiusių nėra gyvųjų tarpe. Ir tik vis mažėjantis skaičius karių-savanorių bei šaulių, stojusių jaunos valstybės gynybos tarnybon, liūdija mums šiandien apie tą lemtingą istorinę dieną ir pirmuosius nepriklausomybės gyvenimo žingsnius, kurie buvo kupini entuziazmo, ryžto ir vilties į naują gyvenimą.

Bet šis viltingas vasario mėnuo su naujai žėrinčiu laisvės spinduliu netrukus atnešė ir pirmuosius bandymus, nes vos atgimusiai valstybei pastojo kelią kaimynai, kurių užmačiose nebuvo vietos pilnai laisvai ir nepriklausomai Lietuvai. Už tai neteko nei pirmų nepriklausomo gyvenimo metų sukakties sulaukti, kai kovoje su priešu savo gyvybę paaukoja pirmasis Lietuvos karys — Povilas Lukšys, o kiek vėliau — žūna ir karininkas Antanas Juozapavičius. Tai pirmos karo aukos kovoje prieš bolševikinį priešą, kuris, negalėdamas ginklu užgniaužti tos naujos gyvybės, po 22-jų metų tai smurtu atliko. O tai, kaip laiko įvykiai vėliau parodė, buvo tik pradžia mūsų tautos kovos prieš didžiausią šio šimtmečio nelaimę — bolševizmą; kovos kuri dar ir šiandien tebėra tęsiama sovietų okupuotoje Lietuvoje, kur laisvės troškimas dar neužgęso, ir kur tauta visomis galimomis priemonėmis kovoja tą laisvę atgauti.

Tokioms aplinkybėms esant, ši brangi valstybinė šventė nėra mums per didelio džiaugsmo šventė, ypač kada žinome, jog okupuotame krašte apie ją net ir kalbėti negalima. Todėl bent mes, laisvame krašte gyvendami, tinkamai ją prisiminkime, nes juk tai diena kada ryžtas ir pasišventimas laimėjo, nes jokia svetimųjų priespauda nepajėgė sužlugdyti lietuvio tautinio sąmoningumo, ir, kad tas neužslopinamas laisvės troškimas "Aušros" bei "Varpo" padrąsintas, davė vaisių — nepriklausomą Lietuvą — kurios mes visi esame vaikai ir tokiais turėtumeme visuomet išlikti.

Šiandien dar daugelis mūsų žiūrime į praeitį su ilgesiu tų dienų kada vaikščiojome mylimais gimtojo krašto laukais, gėrėjomės jo grožiu, rodėm jam savo meilę bei prisirišimą darbu; kiti gi, viso to nematę ir nepergyvenę, bet girdėję apie tą tolimą kraštą tik iš kitų lūpų, žvelgiame į jį kitokių jausmų vedini; jausmų, kurie daugiau išreiškia užuojautą, o ne meilę, — užuojautą tartum svetimam žmogui patekusiam į nelaimę, o ne savo kraujo ir kilmės broliui ir sesei, kurie, žiauraus likimo ištikti, viliasi mumis laisvėje gyvenančiais. Jų vardan, tad, šiandien atkreipkime akis į mus pačius, mūsų sąžines, į mūsų dar nenutautėjusias lietuviškas širdis, ir pažiūrėkime kaip ir kuo kiekvienas iš mūsų prisidėjome prie tautos kančių sumažinimo, ir kaip ateityje mes jai dar geriau galėtumem pasitarnauti.

Laikui bėgant ir pasaulinei politikai keičiantis, ne tik svetimų valstybių vadų, bet ir mūsų tarpe įvyko nuomonių pasikeitimų, kurių pasėkoje iškilo naujų problemų, ir kai kurių išrišimas reikalauja ne tik Dieviškos kantrybės, bet ir saliamoniškos gudrybės. Šios dienos proga tad ir meskime, kad ir trumpą žvilgsnį į tą mūsų dabartį, tuos mūsų nuveiktus darbus, ir tuos pasišventėlius-dirbančiuosius. Pažiūrėkime, ar tikrai žodžiai ir darbai tinkamai papildė viens kitą taip kaip turėjo būti? Ar mūsų kritika dirbantiesiems buvo iš vis nuoširdi? Būkime jiems ir sau šiandien teisingi; pagirkime ir taisykime kas reikia niekuomet nenuslopindami savo sąžinės balso. Išmokime džiaugtis laimėjimais; išmokime priimti ir nepasisekimus.

Deja, ar dėl mūsų pačių nesusipratimo, ar dėl pašalinės įtakos, atsitinka, kad kritiškas balsas tampa garsesniu kaip protas reikalautų, ir padaro daugiau žalos ne kaip naudos mūsų visų pastangoms. Būkime tad nuosaikūs kaip darbuose taip ir pasigarsinimuose, nes teisybė visuomet yra kur nors tarp tų dviejų. Neužbėkime teisybei už akių, kad tuo neprarastumem tikro kelio kuriuo mums reikia kartu eiti. Gal būt dėlto ir dažnai vartojamas išsireiškimas, kad "jeigu kritikai visuomet būtų teisingi, tai mes gyventumem didelėje bėdoje", yra paties gyvenimo sukurtas ir mums, ypač šiandien, daugiau įsidėmėtinas.

Žymusis mūsų tautos sūnus kunigas Juozas Tumas Vaižgantas yra pasakęs:"Ir mylėti, ir atsidėti tautai reikia blaiviai". Taip, blaivus žvilgsnis į praeitį iš kurios mes semiamės stiprybę, padės mums blaiviau suprasti ir nustatyti ateities kelius, nuo kurių didžiai priklausys ir mūsų tautos likimas — jos laisvės atgavimas. Mes turime įsipareigojimą tautai, nuo kurio nei vienas nesame atleisti. Tad veikime sutartinai, nes tik vienybėje galybė; veikime linkme, kuri sugrąžintų tautai jos valstybinę laisvę ir nepriklausomybę. Tam tikslui įgyvendinti jokia auka iš mūsų tarpo neturėtų būti per didelė.

Prisimindami šiandien ne tik tuos kurie žuvo, kad mes laisvėje galėjome anuos 22 metus gyventi, bet ir tuos, kurie tai laisvei vėl sugrąžinti naujai aukoja savo gyvybes nešdmi sunkią okupanto priespaudą, — jų vardan, tad, siekime Lietuvos,—laisvos Lietuvos,— su sostine Vilniumi, kaip tai buvo paskelbta nepriklausomybės atstatymo akte: siekime Lietuvos su Klaipėda — langu į pasaulį; siekime Lietuvos, kur lietuvis bus pats savo ateities kūrėjas, kur lietuviškas žodis ir daina skambės nuo Baltijos iki Vilijos, nuo Mūšos iki pietinių aukštutinio Nemuno krantų!

O tai atsieksime tik bendru darbu ir nepaliaujamu pasiryžimu, užmiršdami teises, o prisimindami tik pareigas. Atstatymas Vasario 16-tosios akto, kurio 67-tąją sukaktį minime šiais metais, tebūna aukščiausiu tikslu mūsų lietuviškame gyvenime. Tegul jo dvasia stiprina mus kelyje į Lietuvos laisvės atgavimą!

LELYA'S DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

7706 Santa Monica Blv., Los Angeles, Ca. 90046

tel.:(213) 656-1962 arba 874-3813 (po 7 val. vakaro).

Paštu, reguliariai siunčia į **Lietuvą** dovanų siuntinius, taip pat sudaro iškvietimo dokumentus.

Lelya's krautuvėje galite gauti: ''Kola'' moteriškų kailinių paltų ir švarkų; vyriškų, moteriškų ir vaikiškų avies kailio paltų ir švarkų, suknelių, sijonų, megstinių, džinsų, kelnių, japoniškų vilnonių šalikų, bliuskučių. ''Cripko'' laikrodžių, žaislų, lietsargių ir Rusijos gamybos automobilių.

Visi siuntiniai apdrausti ir pristatymas jūsų giminėms garantuotas.

Krautuvė atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro. Antradieniais — uždaryta.

MARCELLA AUGUS

President

Crown Escrow Corporation

2839 Sunset Boulevard, Los Angeles, CA 90026

Tel.: 413-3370

A. PEČIULIS

Remodeling and Construction

Savininkas ALOYZAS PEČIULIS

#814 5th St., #8 **Santa Monica, CA 90403**

Phone 394-2242

CHRISTOPHER TRAVEL SERVICE

JONAS PETRONIS

2472 Glendale Blvd., Los Angeles, CA 90039

(213) 986-9247

(213) 660-6600

Home: (213) 664-0791

HOLLYWOOD **LOS FELIZ**

Vokiečių Maisto ir Delikatesų krautuvė

5126 Hollywood Blv., Los Angeles, CA 90027

Puikios dešros—Fred Reich ir Vienos skanumynai

Duona — German and Lithuanian Bakery

Alus, vynas, kosmetikos reikmenys. Įvairūs dalykai dovanoms, kristalas.

Šalti užkandžiai baliams ir šeimos šventėms

Atidaryta: ant.-ketv. nuo 9-6, penkt. 9-7, šešt. 9-5.

Sekm. ir pirm.-uždaryta. **Tel. 663-4747**

CALIFORNIA CREDIT UNION
KALIFORNIJOS LIETUVIŲ KREDITO SĄJUNGA

2802 Santa Monica Boulevard

Santa Monica, California 90404

Phone (213) 828-7095

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

3356 Glendale Blvd., Los Angeles, California 90039

Telef. 661-5276

ATIDARYTAS:

antradieniais ir ketvirtadieniais 6:00-8:00 val. vak.

šeštadieniais 9:00-12:00 val.

Kooperatyvas už praėjusį ketvirtį išmokėjo už laikomus indėlius 9% palūkanų. Sąskaitos apdraustos iki $100,000. Išduodamos įvairų rūšių paskolos, pradedant 12%.

RŪTA, INC. — INVESTAVIMO BENDROVĖ

2802 Santa Monica Blvd., Santa Monica, CA 90404

Telefonas: (213) 828-7525

Valdyba: E. Jarašūnas, A. Markevičius, R. Nelsas, L. Herzog

ROQUE and MARK CO., INC.

REALTORS ★ INSURANCE ★ INCOME TAX ★ NOTARY PUBLIC

2802 Santa Monica Blvd., Santa Monica, Ca 90404

Phone: 828-7525

Res.: 395-0410

ALBINAS MARKEVIČIUS ir bendradarbiai

LOS ANGELES APYLINKIŲ LIETUVIŲ VEIKLA

Jonas Andrašūnas ir Povilas Gaučys Dailiųjų Menų Klube

Senokai Los Angelėje gyvenantis Jonas Andrašūnas, žinomas kaip dailininkas; daug jo paveikslų kabo lietuvių ir amerikiečių namuose. Lietuvoje buvęs Klaipėdos ir Panevėžio miestų komendantu, pulko vadu, papasakojo įdomių prisiminimų iš laikų, dar prieš atsistatant nepriklausomai Lietuvai ir Lietuvos kūrimosi laikotarpio metais, kai patrijotinis lietuvių jaunimas stojo savanoriais, kovėsi su į mūsų kraštą besiveržiančiais priešais: bolševikais, lenkais, bermontininkais. Jis ir du jo broliai buvo Lietuvos kariuomenės savanoriai.

Vasario mėn. 9 d. Dailiųjų Menų Klubo susirinkimas įvyko p. p. V. ir J. Andrašūnų namuose. Susirinkimą pradėjo p. V. Andrašūnienė, susirinkimui vadovauti pakviesdama poetą Bernardą Brazdžionį, kuris pirmuoju kalbėtoju pakvietė pulk. J. Andrašūną.

Sekantis kalbėtojas — iš Čikagos pailsėti atvykęs Povilas Gaučys, rašytojas, žinomas vertėjas, bibliografas, buvęs Lietuvos konsulas Latvijoje, Argentinoje, Brazilijoje, nuotaikingai papasakojo apie Pietų Ameriką, daugiausiai apie Braziliją, tenai gyvenančius lietuvius. Siūlė atkreipti didesnį dėmesį į lietuvius gyvenančius Pietų Amerikoje, tenai suruošti mūsų gerųjų dailininkų parodas. Tokios meno parodos būtų sensacijos, labai padėtų garsinant lietuvišką kultūrą. Jaunimas, čia ''nerandantis'' gyvenimo bendrininkų, jų galėtų pasižvalgyti Argentinoje, Urugvajuje, Brazilijoje, kur yra daug tūkstančių puikių lietuvių, lietuvaičių, jaunuolių ir vyresnio amžiaus asmenų. Pietų Amerikos lietuviams reikia padėti mokytojais, organizatoriais, spauda ir kitkuo.

Pranas Visvydas pasakojo apie šiuolaikinius populiariausius poetus sovietų pavergtoje Lietuvoje ir jais, 1983 metams, skaitytojų parinkti ne plačiai žinomi, bet mažiau pagarsėję: Juozas Macevičius, Aluna Korsakaitė, Stasė Ligutaitė. Pagrindinė jų tematika — Lietuva.

Kalbėta einamaisiais Dailiųjų Meno Klubo reikalais. Pranas Gasparonis padarė nuotraukų. Dalyvavo nemažai kviestinių svečių. Sekančiu DMK pirmininku bus Bernardas Brazdžionis.

Malonūs šeimininkai p. p. V. ir J. Andrašūnai visus puikiai, svetingai priėmė ir pavaišino.

Kronikininkas

Algirdas Gustaitis ir Povilas Gaučys (dešinėje) neseniai iš Čikagos atvykęs, kalbėjęs lietuviškai mokyklai, per radiją, Dailiųjų Menų Klube ir kitur Los Angelėse gyvenantiems lietuviams.

Ramonos Alseikaitės baletas ir muziko Aloyzo Jurgučio sutartinės dainos

Ši antraštė — baliaus programos! Gana gerai, kad visi baliai turėtų tiek kultūrinio pasismaginimo!

Lietuvių Fondo sėkmingas ir jaukus balius įvyko 1985 m. vasario 2 d. šv. Kazimiero parapijos salėje — Los Angeles, pirmininko Jono Čingos ir valdybos rūpesčiu ir darbu.

Visus maloniai nustebino Ramonos Alseikaitės choreografijos baletas, net du šokiai: ''Jaunystės šokis'', palydimas komp. Br. Budriūno muzikos (iš operetės ''Sidabrinė diena'') ir kitas — vaidybinis baletas; abu — atliko žaismingi ir grakštūs šokėjai: Ramona Alseikaitė, Angelė Mičiulytė ir Jonas Šepikas (šokęs baletą per Olimpijados atidarymo iškilmes Red.)

Muzikas Aloyzas Jurgutis yra suorganizavęs jaunų losangeliečių grupę, pavadintume — Sutartinę, kurią sudaro: Gailė Radvenytė, Onutė Šepikaitė, Ramunė Ruzgytė, Maureen Vaivadaitė, dvi sesutės Juškaitės; atėjusios į marčias iš Australijos: Ramutė Polikaitienė ir Aldona Žirgulienė, Kristina Švarcaitė; vyrai — Rimas Polikaitis, Dainius Petronis, Linas Polikaitis, Tadas Dabšys. Fleita dainas palydėjo Kristina Mickutė. Šios programos solistais buvo: Birutė Vizgirdienė ir Vytenis Dūda atlikę komp. J. Belazaro dainą ''Mėlynasis Nemunėli'', palydint merginų vokaliniam ansambliui. Be šio gražaus kūrinio buvo dar atlikta įdomi sutartinė ''Aš viena martelė linelius pasėjau'', J. Bendoriaus harmonizuota liaudies daina ''Trijų seselių'' ir J. Naujalio (Maironio žodž.) — ''Vasaros naktys''.

Ši vokalinė programos dalis irgi buvo visų šiltai sutikta.

Muziko Aloyzo Jurgučio ansamblis ir Ramonos Alseikaitės baletas — buvo geri net ir išlepinto skonio meno mėgėjams ir daug daugiau, negu į balių atsilankiusieji tikėjosi.

Programos grakšti ir aiški pranešėja: Violeta Mitkutė-Gedgaudienė.

A. R.

Algirdo Gustaičio ''Tikroji Lietuva''

knygos sutiktuvės įvyko 1985 m. sausio mėn. 20 d. šv. Kazimiero parapijos salėje. Knygos sutiktuves surengė Los Angelėse veikianti Juozo Daumanto šaulių kuopa, pirm. J. Pažėra. Sutiktuvių programai vadovavo šaulys inž. Juozas Ruokis. Malonią pradinę kalbą tarė Lietuvos Generalinis Konsulas inž. Vytautas Čekanauskas, pataręs knygą įsigyti, skaityti. Pagrindinę kalbą paskaitė laureatas rašytojas Jurgis Gliauda. Kalbėjo inž. J. Ruokis. Pabaigoje — Algirdas Gustaitis. Gausiai parduota tų knygų prieš ir po sutiktuvių, norintiems — su autografais.

Apatinėje parapijos salėje šaulės buvo suruošusios gražias vaišes.

AG

Jauna skautė Rimutė Navickaitė skaito iš Algirdo Gustaičio knygos ''Tikroji Lietuva''

Nuotrauka — Leono Kanto

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa Religinio švietimo kongrese Anaheime

Jau antrus metus iš eilės, Lietuvių Katalikų religinė šalpa buvo atstovaujama Religinio švietimo kongrese Anaheime, Kalifornijoje. Į kongresą kasmet atsilanko arti 20,000 dalyvių. Kaip ir anais metais, Religinės Šalpos informacijos stalą vedė M. ir P. Grušai, bei PLJS pirmininkas Gintaras Grušas, talkinant Valerijai, Vytautui ir Ramunei Ruzgiams, bei Raimondai ir Vilijai Kontrimaitėms. Prie stalo buvo išstatyta sovietų išniekinta Kristaus kančia, kuri dažnai atkreipė praeivių dėmesį. Daug kas negalėjo atsistebėti pakabintu žemėlapiu, kuriame buvo nurodyta sąžinės kalinių ''gyvenvietės'': konclageriai ir psichiatrinės. Budėdami prie stalo nuo š. m. sausio 25 — 27, Religinės Šalpos bendradarbiai išdalino tūkstančius lapelių, brošiūrų bei LKB kronikų anglų kalba ir atsakinėjo į dalyvių klausimus. Surinkta keli tūkstančiai parašų peticijai, kuri reikalauja laisvės įkalintiems kunigams A. Svarinskui ir S. Tamkevičiui. Kongreso metu KABC radijo komentatorius Dennis Prager savo paskaitoje palietė Lietuvos katalikų būklę.

(LIC)

(Red. prierašas. Nepaprastai džiugu, kad lietuviai išėjo į plačią amerikiečių publiką, tuo apšviesdami juos apie dabartinę padėtį Lietuvoje. Be to, šis lietuviškas stalas su lietuviška trispalve pritraukė akį ir Amerikoje gimusių lietuvių, kurie pirmą kartą gavo informacijų apie lietuvius Kalifornijoje, pirmą kartą sužinojo, kad yra leidžiami lietuviški laikraščiai ir t.t. Viena trečios kartos lietuvaitė, susiradusi ''Lietuvių Dienų'' redakciją, pasakojo, kaip ji su ašaromis akyse bėgo prie stalo su lietuviška vėliava, negalėdama tikėti, kad tai tikrai lietuviškas skyrius, kuriame budėjo tautiniais rūbais pasipuošusios lietuvaitės.)

''Aš čia gyva'' plokštelės pristatymas visuomenei įvyko sausio mėnesį - Los Angeles mieste. **Darius Polikaitis** ir jo pusbroliai iš muzikalios ir dainingos **Polikaičių** šeimos (**Linas** ir **Rimas** losangeliečiai) sukūrė įdomiai orkestruotų dainų pagal poetų Bern. Brazdžionio, Putino, Vaičiulaičio ir kitų žodžius. Muzika — nostalgiškais lietuvių motyvais, išpildyta su įsijautimu (tik tarsena galėjo būti aiškesnė).

Publika šiltai priemė programą ir išpirko daug plokštelių.

A. R.

Komedijos ''Onos veidas'' dalis artistų: Ema Dovydaitienė, rež. Petras Maželis ir jaunoji artistė Vaida Kiškytė.

Kartojama komedija ''Onos veidas''

Po sėkmingos premjieros Los Angelėse ir sėkmingo spektaklio Čikagoje, Los Angeles Dramos Sambūris 1985 m. kovo mėn. 3 d., tuojau po pamaldų, šv. Kazimiero parapijos salėje, kartoja raš. Algirdo Landsbergio komedijos ''Onos veidas'' pastatymą.

MALONŪS VASARIO 16 GIMNAZIJOS RĖMĖJAI

Praeitais metais p. Juzė Jakubėnienė kreipėsi į mane prašydama sutikimo rinkti aukas VASARIO 16 gimnazijai per BALFĄ. Atsakiau, kad BALFo centras kiekvieną mėnesį siunčia po 300 dol. mokinių bendrabučio išlaikymui. Tai visų BALFO aukotojų auka tam svarbiam lietuvybės židiniui. Taigi pilnai pritariau p. J. Jakubėnienės iniciatyvai pagelbėti gimnazijai po įvykusio gaisro ir pirmas įsirašiau į aukų lapą.

Prieš Kalėdas p. J. Jakubėnienė perdavė man 3 užpildytus aukų lapus su 1,300 dol. čekiais ir gr. pinigais. Visiems aukotojams išrašiau BALFO kvitus, kuriuos p. J. Jakubėnienė jums įteikė. Aukų lapus ir pinigus persiunčiau į BALFO centrą, kad persiųstų Vasario gimnazijai.

Šiandien, t. y. vasario 12 d. gavau iš Vasario 16 gomnazijos direktoriaus A. Šmito raštą, kuriame rašo:

Didž. gerb. BALFO Pirmininke,

nuoširdžiai dėkoju Jums ir Jūsų aukų rinkėjai p. Juzei Jakubėnienei už sekmingai pravestą vajų mūsų gimnazijai ir visiems aukotojams už aukas. Kaip tik šiuo metu jos mums labai padės.

Stengsimės Jūsų neapvilti ir auklėti jaunimą gerais susipratusiais lietuviais.

Siunčiame Jums kvitą ir norėtume atsiklausti, kaip daryti su atskirais aukotojais. Kadangi gautame sąraše surašyti adresai su visokiausiais sutrumpinimais, tai man neaišku ar padėkos nueis tokiais adresais. Jeigu visiems surašytume padėkos kvitus ir Jums pasiųstumėm, tai Jus apsunkintumem išdalinimu ar išsiuntimu. Būčiau dėkingas, jeigu galėtumet mums šiuo klausimu patarti.

Dar kartą dėkodamas, linkiu Jums viso gero!

A.Šmitas
direktorius

Pagalvojęs, padariau šį sprendimą ir parašiau Vasario 16 gimnazijos direktoriui šio turinio laišką:

Malonus p. Direktoriau,

Jūsų raštą is 1985. 2. 5. su pajamų kvitu šiandien gavau ir skubu Jums į rūpimą klausimą atsakyti. Aš Jūsų laišką paskelbsiu vietinėje lietuvių spaudoje ir kiekvienas aukotojas žinos Jūsų gerą intenciją ir bus tikras, kad jo auką Jūs gavote. Aš iš savo pusės esu išrašęs kiekvienam aukotojui BALFO kvitą. Taigi taupykime laiką ir pinigus kitiems reikalams.

Mums yra malonu girdėti, kad Jūs stengsitės aukotojų neapvilti ir žadate išauklėti jaunimą gerais ir susipratusiais lietuviais. Toks yra ir mūsų visų svarbiausias tikslas. To mes Jums nuoširdžiai linkime ir ateityje Jūsų vadovaujamos gimnazijos nepamiršime.

Su geriausiais linkėjimais Jums ir visiems mokytojams.

Vladas Pažiūra
BALFO Sk. pirmininkas

VASARIO ŠEŠIOLIKTOS ŠVENTĖ

1918 m. Vasario 16 d. Lietuvos Taryba, remdamasi visuotine tautų apsisprendimo teise, paskelbė atstatanti nepriklausomą Lietuvos Valstybę su sostine Vilniuje.

Šį aktą Lietuvos Taryba paskelbė kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, laikydamasi principo, kad suverenumas priklauso Lietuvių Tautai. Taryba nustatė, kad atstatytoji valstybė bus sutvarkyta demokratiniais pagrindais, kas reiškia, kad ji bus paremta pagrindinių žmogaus teisių ir laisvių gerbimu.

Tautos suverenumas ir pagrindinės žmogaus teisės ir laisvės išplaukia iš žmogaus asmenybės prigimto orumo. Šioji žmogaus savybė, kaip skelbia Žmogaus Teisių Visuotinė Deklaracija, yra ''laisvės, teisingumo ir taikos pasaulyje pagrindas.''

Okupuodama Lietuvą, Sovietų Sąjunga paneigė lietuvių tautos suverenumą, o įvesdama sovietinę santvarką ir nepripažindama pagrindinių žmogaus teisių ir laisvės, ji pažeidė žmogaus asmenybės prigimtą orumą. Įjungusi Lietuvą į Sovietų Sąjungą, sovietinė valdžia ėmėsi naikinti lietuvių tautos tapatumą areštais, deportacijomis, tikinčiųjų persekiojimu, lietuviškų tradicijų naikinimu, rusinimu, ir kitais būdais.

Šiandien Lietuva veda **žūtbūtinę kovą** dėl savo išsilaikymo.

Vasario 16 d. proga VLIKAS pakartoja savo 1944 m. Vasario 16 d. deklaracijoje paskelbtą įsipareigojimą tęsti šią kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir Žmogaus pagrindinių teisių bei laisvių įgyvendinimo, ir kviečia visus į ją įsijungti bei ją remti žodžiu, darbu ar auka.

VYRIAUSIAS LIETUVOS
IŠLAISVINIMO KOMITETAS

1985 m. vasario 1 d.
Washington, D. C.

Lietuvos atstovo, dr. S. A. Bačkio, žodis Vasario 16 dienos proga, įregistruotas Amerikos Balse

Brangios Sesės ir brangūs Broliai,

Vasario Šešioliktąją, Lietuvos nepriklausomybės atsatymo paskelbimo sukakties dieną, nuoširdžiai sveikinu visus Lietuvos Diplomatinės Tarnybos ir Lietuvos Pasiuntinybės Vašingtone vardu.

Ši diena buvo džiaugsmo šventė, nes 1918 m. Vasario 16 Dienos aktu Lietuva laimėjo tai, ko amžiais lietuvių tauta siekė — būti laisva ir nepriklausoma valstybe, kurią pasaulio bendruomenė pripažino. Bet 1940 m. Sovietų Sąjunga apgaule ir smurtu, nepaisydama savo iškilmingų pasižadėjimų, okupavo Lietuvą ir ją inkorporavo į Sovietų Sąjungą.

Ta padėtis vėl šaukia mus visus kovoti dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Mes esame labai dėkingi JAV vyriausybei, kad nuo 1940 m. ji nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos neteisėtos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą ir tai nuolat pareiškia Sovietų Sąjungai tarptautiniuose forumuose, ką taip pat daro ir kitos Vakarų valstybės nepripažįstančios Sovietų okupacijos. Tai yra didelė parama mūsų byloje dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. JAV laikosi savo principų, kaip š. m. sausio 31 d. Valstybės sekretorius George Shultz yra pareiškęs Senato užsienio santykių komisijai:

''Amerikiečiai turime ilgą ir garbingą tradiciją palaikyti kitų tautų pastangas dėl laisvės, nepriklausomybės ir išsivadavimo iš tironijos.''

Baltųjų Rūmų, Valstybės Departamento laikyseną Lietuvos, Latvijos ir Estijos atžvilgiu remia JAV senatoriai ir Atstovų Rūmų nariai, kurie dažnai pabrėžia, jog jie laiko prievole priminti Sovietų įstaigom, kad jų tironija turi baigtis ir svarbiausios laisvės bei žmogaus teisės neturi būti paniekinamos.

Vasario 16 Dienos proga kasmet mes susilaukiame iš JAV Vyriausybės palankių Lietuvos atžvilgiu mostų, o Senate ir Atstovų Rūmuose Vasario 16 Diena yra kasmet paminima. Toji JAV laikysena suteikia mūsų Tautos šventei reikšmingumo bei oficialumo. Dėka lietuvių pogrindžio leidinių, ypač LKB Kronikos, kuri pasiekia 138 valstybes ir dėka laisvųjų lietuvių veiklos — mūsų tautos aspiracijos ir pavergtų tautiečių kančios ištrėmime, kalėjimuose, psichiatrinėse ligoninėse yra plačiai žinomos pasaulyje.

Vakarų pasaulyje gyveną lietuviai minėdami Vasario Šešioliktąją sustiprina savo ryžtą veikti dėl Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės, nes kaip pogrindžio leidinyje ''Aušroje'' parašyta: *''jokie okupantai negali pagrobti iš žmogaus sielos laisvės ilgesio, nepriklausomybės troškimo — to gyvojo Laisvės Varpo. Jis šiandieną ypač garsiai aidi iš lietuvių širdžių visame pasaulyje.''*

Linkiu, kad mūsų siekimuose mus visus jungtų 1984 m. vasario mėn. ''Aušros'' numeryje paskelbtos idėjos: *''mūsų mintis, darbus, gyvenimą telydi broliška vienybė, santarvė ir meilė, testiprina mus kovotojų, didvyrių ir kankinių dvasia''.*

Akcija įsisiūbuoja — laimėjimai laukiami

(Ištrauka iš Antano B. Mažeikos, Sr., straipsnio Drauge)

Septinto dešimtmečio pradžioje JAV kongrese viešai buvo paskelbtos 37 ''karo nusikaltėlių'' pavardės, tarp jų vysk. V. Brizgys, prof. J. Brazaitis, pulk. J. Šlepetys. Vyskupą kažkaip iš apkaltintųjų sąrašo vėliau išbraukė, o Brazaitį ir Šlepetį gana nesunkiai apgynė JAV Lietuvių Bendruomenė. KGB bendradarbiai pamatė, kad savo tikslo nepasieks, kol neturės reikiamo įstatymo. 1978 m. dviejų kongresmanų **Elizabeth Holtzman ir Joshua Eilber** (mums įsidėmėtinos pavardės red.) pastangomis toks įstatymas atsirado. 1978 spalio 30 JAV kongrese jie pravedė imigracijos ir natūralizacijos akto papildymus, paskelbtus kaip ''Public Law 95-549''. Remdamasis tais papildymais tuometinis JAV vyr. prokuroras Benjamin R. Civiletti ''nacių nusikaltimų'' bendrams medžioti įkūrė — Office of Special Investigation — OSI...Dabar gi OSI bylose kaltinamąją medžiagą pagrindinai paruošia sovietinis saugumas, kaltinamasis paliekamas vieno teisėjo sprendimui (nėra prisiekusiųjų teismo), o finansiškai nepajėgus negauna valdžios apmokamo gynėjo. Visa OSI bylų teisminė procedūra surežisuota ne tiesai surasti bet kaltinamajam morališkai, teisiškai ir medžiagiškai sužlugdyti.

Prieš šią neteisybę kovoti pirmiausiai išėjo privačios iniciatyvos sukurta organizacija — Americans for Due Process. Vėliau įsijungė JAV LB, Jungtinis Baltų komitetas, ALT, VLIK ir kitios organizacijos. Drąsiau prabilo spauda. Susiorganizavo Žmogaus teisėms ginti komitetas. Tačiau iki šiol akcija buvo nukreipta į finansinės pagalbos organizavimą. Tik Americans for Due Process žmonės raštais, memorandumais ir dokumentais apie nenormalią padėtį informavo JAV kongresą ir vyriausybę.

Netylėkim, jei kaltina per televiziją ar radiją

Vis dažniau pasitaiko, kad ryšium su tomis Specialios investigacijos OSI bylomis, skleidžiami per radiją ar televiziją neteisingi kaltinimai prieš lietuvius. Ypač tai būna aptariant iškreiptai piktą buvusio OSI viršininko A. Ryan knygą ''The Quiet Neighbors''. Atsiminkime, kad įstatymai duoda teisę į kaltinimus atsakyti. Tad išgirdę kaltinimus prieš lietuvius, kreipkimės į radijo ar TV stoties vadovybę, reikalaudami, kad būtų duotas laikas atsakyti.

LIETUVIAI PREKYBININKAI — PROFESIONALAI

Advokatai

JACK ALEX
Attorney at Law

Law Offices of
ALEX & BRINKIS

1500 W. Covina Pkway, suite 103
West Covina, CA 91790
Tel.: (213) 337-0777 and
(213) 962-6644

VIOLETA SUTKUS
Attorney at Law

7060 Hollywood Blvd., Suite 616
Los Angeles, CA 90028
Tel.: (213) 871-8999

Apdrauda

M&R AMERICANA
Insurance Service, Inc.

A. "Mark" MARKEVIČIUS
All Lines of Insurance

2802 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, CA 90029
453-1735 828-7525

Anthony F. Skirius
Insurance Agent

4366 Sunset Boulevard
Los Angeles, CA 90029
Tel.: (213) 664-2919

Fotografai

WALLY & WAYNE PHOTOGRAPHY

Sav. Wally ir Danutė Balchai
11985 East Firestone
Norwalk, CA
Tel.; (213) 864-2063

Dantistai

BIRUTA BARVIKS, D.D.S.
Member American Dental Society
10900 Warner Ave., Suite 116
Fountain Valley, CA 92708
(Corner Warner & Euclid)
Tel.: 1 (714) 968-5525

A. BLAKIS, D.D.S.
Dantistas (Latvių kilmės)

2901 Wilshire Boulevard
Santa Monica, CA 90403
Phone 828-4613 by appoinment

Rolandas Giedraitis, D.D.S.
Danutė Giedraitis, D.M.D.
Alma Vilkas-Stočkienė, D.D.S.
Lietuviai dantistai
3151 Glendale Boulevard
Los Angeles, CA 90039
Tel.: 660-1205

BRANCH OFFICE
710 Wilshire Blvd., Suite 505
Santa Monica, Ca 90401
Tel.: (213) 395-2231

Escrow Kompanijos

MARCELLA AUGUS
President

CROWN ESCROW CORPORATION
2839 Sunset Boulevard
Los Angeles, CA 90026
413-3370

Gydytojai

JOSEPH GUDAUSKAS, M.D.
gydytojas ir chirurgas
Įstaigos telefonas: 826-3090
3231 Pico Boulevard
Santa Monica, CA 90405

JONAS KREGŽDĖ, M.D.
Internal Medicine including Cardiology
1760 Termino Ave., #207
Long Beach, CA 90804
Telefonas: (213) 498-6676

RICHARD A. MASON, M.D.
Internal Medicine
Pasadena Medical Group, Inc.
150 North Hill Ave., Pasadena, CA 91106
793-2181

General Contractors

A. PEČIULIS
REMODELING and CONSTRUCTION
Sav. ALOYZAS PEČIULIS
814 5th Street, #8
Santa Monica, CA 90403
Phone: 394-2242

AMBO CONSTRUCTION COMPANY
Builders and Contractors
CHARLES DARGIS, President
403 Twelfth Street
Santa Monica, CA 90402
Tel.: (213) 395-8746

PAUL NEFAS CONSTRUCTION
General Contractor
New Construction - Kitchens
Bathrooms - Remodels
(213) 664-2688
State License No. 441216

ROMAS ŽEMAITAITIS
Home Improvements
Electrical - Heating - Plumbing

2227 Meadow Valley Terr.
Los Angeles, CA 90039
Phone: (213) 664-1661

Nuosavybių pardavėjai

ALBINAS MARKEVIČIUS
Real Estate Broker

ROQUE & MARK CO.
2802 Santa Monica Boulevard
Santa Monica, CA 90404
Phone: 828-7525 Res.: 395-0410

ROMAS JASIUKONIS
Realtor
Residential - Commercial
Exchanges
Personalized Service With a Smile
(818) 785-7358 Office: 666-8895

Rasa Banys Prasčiūnas
Realtor
CENTURY 21
Woodland Hills, CA
(818) 883-1723 Res.: 704-5095

Taupykite
apskaičiuodami
PAJAMŲ MOKESČIUS!

Antanas skirius yra dirbęs Internal Revenue Service valdžios įstaigoje ir jau turi 40 metų privačią praktiką šioje srityje.
Dėl patarnavimo laiko susitarti telefonu:
664-2919

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Kovo mėn.

3 d., sekmadienį tuoj po pamaldų, šv. Kazimiero parapijos salėje Los Angeles Dramos Sambūrio statoma komedija ''Onos veidas''.

10 d., sekmadienį, šv. Kazimiero parapijos patalpose Ramiojo Vandenyno skautų-čių Kaziuko mugė.

17 d., sekmadienį, 12.15 p. p. šv. Kazimiero parapijos salėje Lietuvių Bendruomenės apylinkės ruošiamas Raimondo Lapo knygos, ''Ten ekrane sužibus'' pristatymas.

—TRUMPAI—

Povilas Gaučys, rašytojas, vertėjas, ispanų literatūros žinovas, lydimas poeto Bern. Brazdžionio, aplankė L. D. redakciją. P. Gaučys yra vienas iš pirmųjų L. D. žurnalo bendradarbių. Dabar išėjęs į pensiją ir gyvena Hinsdale, Il.

Inž. Anatolijus Dičius, Santa Monica, Ca. L. D. garbės prenumeratorius, jau kelinti metai užsako savo trims dukroms ''Lietuvių Dienų'' žurnalą ir ''Lietuviai Amerikos Vakaruose'' laikraštėlį. Tai gražus pavyzdys visiems tėvams, kurie nori savo vaikus išlaikyti lietuviškoje dvasioje.

Esame dėkingi ne vien tik už prenumeratas, bet ir už jaunimo skatinimą skaityti ir palaikyti lietuvišką spaudą.

Bernardas Brazdžionis, poetas-laureatas, išskris į Floridą, kur duos savo kūrybos literatūros vakarus ''Per pasaulį keliauja poezijos žodis'': Daytona Beach — kovo 23d., St. Petersburg — kovo 27 d., ir Juno Beach kovo 31 d.

Gina Geštautienė turės savo paveikslų parodą UCLA. Paroda tęsis nuo kovo 2 d. iki kovo 20 d. Parodą rengia ir globoja Meno Komitetas I.S.C.

Mums dail. G. Geštautienė gerai pažįstama iš kelių parodų, kuriose ji dalyvavo su savo gana įdomiais paveikslais.

BALF'o metinis narių susirinkimas įvyks š. m. kovo mėn. 17 d. 12 val. parapijos mokyklos klasėje. Bus pateikta apyskaita ir renkama nauja valdyba bei revizijos komisija.

Kviečiame visus dalyvauti

Valdyba

Skautų Stovyklavietės ''Rambynas'' komitetas, š. m. balandžio mėn. 13 d., 7.30 val. vakaro, šv. Kazimiero parapijos salėje ruošia STOVYKLAVIETĖS BALIŲ.

Baliaus metu gros puikus orkestras, bus geras maistas ir labai gražiai išdekoruota parapijos salė. Labai idomias ir ispūdingas salės dekoracijas ruošia, visiems labai gerai pažįstama dailininkė Aldona Variakojienė (Pūkas), kuri ne kartą nustebino visus savo meniškomis, savitomis, idėjomis.

Stalus užsisakyti ir bilietus gauti pas Niutą Nefienę-Stevens, (213) 664-4133.

Šiuo baliumi bus pradėtas pinigų sukėlimo vajus, stovyklavietei pataisyti ir pagerinti. Numatoma sutvarkyti palėpę pagal valdžios reikalavimus, kad lietui lijant žmonės turėtų kur prisiglausti, taip pat numatoma pastatyti salė, kurioje galės skautukai ir skautytės turėti užsiėmimus, susirinkimus ir tuo pačiu valgomą salę lietaus metu, nes, kaip pernai patyrė saulėtoji Kalifornija, ne visuomet saulėta.

Reik tikėtis, kad lietuviai, suprasdami didelę skautavimo reikšmę mūsų tarpe, gausiai atsilankys į balių ir dosniai parems skautiškus projektus.

A Prize—Winning Critically Acclaimed

Lithuanian Novel

The Brothers Domeika.

Liudas Dovydenas

Translated into English by **Milton Stark**

After the remaining reserves are sold, this book will become a collector's item on a rare book shelf. This is your last chance to acquire a copy of the **1976 First Edition.**

Available from Milton Stark, 1642 Ocean Avenue, Santa Monica, Ca. 90401.

Hard cover, 237 p.p., $15.00, incl. postage.

(213) 829-4757 **(818) 893-7584**

VINCENT JUODVALKIS

Certified Public Accountant

2802 Santa Monica Boulevard
Santa Monica, CA 90404

14659 Limedale Street
Panorama City, Ca 91402

Rūta Kilmonytė — Ruta Lee sėkmingai vaidina pagrindinę rolę muzikiniam veikale ''The Unsinkable Molly Brown''. Veikalas eina San Bernardino miesto teatre, jau visa savaitė.

Rimvydo ir Birutės Safrončikaitės-Gurčinų naujagimė dukra š. m. sausio mėn. 19 d. buvo pakrikštyta Aleksandros Darijos vardais. Krikšto tėvais buvo Gurčinienės brolis Vytautas Safrončikas ir Dalia Gedgaudienė-Gurčinaitė. Krikšto apeigas atliko prel. dr. V. Bartuška.

—MIRTYS—

Vytautas Bacevičius-Backus mirė š. m. sausio mėn. 27 d., tesulaukęs tik 65 metų.

Los Angeles lietuvių kolonija neteko tikrai gero lietuvio ir gabaus ekonomisto, kuris savo patarimais yra padėjęs daugybei lietuvių. Buvo nuolatinis ''Lietuvių Dienų'' žurnalo skaitytojas ir kompiuterio fondo dosnus rėmėjas.

Liko velionies našlė Sofija ir trys dukros su šeimomis. Nuoširdžią užuojautą reiškiame našlei ir dukroms.

Irena Kliorikaitienė-Klorienė tragiškai mirė automobilio katastrofoje, š. m. vasario mėn. 10 dienos vakare. Kartu važiavęs jos vyras Jonas stebuklingai išliko gyvas. Vasario 14 d. vakare atkalbėtas rožinis už mirusios sielą, o vasario 15 d. atlaikytos giedotinės mišios šv. Kazimiero bažnyčioje. Mišias atnašavo ir į Forest Lawn kapines palydėjo kun. dr. A. Olšauskas. Velionę į amžinybę palydėjo gausus skaičius žmonių. Liko vyras Jonas, a. a. Irenos brolis su šeima Toronte ir dukros Aida Mikalauskienė su vyru ir dukra Rima. Reiškiame užuojautą visai šeimai.

Petras Litvinas, po ilgos ir sunkios ligos, mirė vasario 5 d. Palaidotas Kalvarijos kapinėse.

Velionis Petras buvo lietuviškos spaudos rėmėjas.

Reiškiame gilią užuojautą žmonai Anicetai.

ALDONA JUODVALKIS

Certified Travel Agent

Lėktuvų, traukinių ir laivų (cruises) rezervacijos Amerikoje ir visame pasaulyje.

Išnuomuojami viešbučių kambariai, automobiliai ir autobusai. Vienas paskambinimas patogiai ir ekonomiškai sutvarkys Jūsų kelionės eigą.

Dėl informacijos kreipkitės pas Aldoną

Aardvark Travel, Inc.

(818) 361-8666 *arba namuose* **(818) 894-0136**